
Ierosināta lieta par ārstniecības personu pagarinātā normālā darba laika samaksas apmēru

Satversmes tiesas 4. kolēģija 2017. gada 10. maijā ierosināja lietu “Par Ārstniecības likuma 53.¹ panta septītās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 107. pantam”.

Apstrīdētā norma

Ārstniecības likuma 53.¹ panta septītā daļa: “Ja ārstniecības personai noteikts pagarināts normālais darba laiks, darba samaksu par darbu laiku, kas pārsniedz Darba likumā noteikto normālo darba laiku, nosaka proporcionāli darba laika pieaugumam ne mazāk kā noteiktās stundas vai dienas algas likmes apmērā, bet, ja nolīgta akordalga, – atbilstoši akordarba izcenojumam par paveiktā darba daudzumu.”

Augstāka juridiska spēka normas

Satversmes 91. panta pirmais teikums: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”

Satversmes 107. pants: “Ikvienam darbiniekam ir tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimumu, kā arī tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Latvijas Republikas tiesībsarga pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējs pārbaudes lietas ietvaros esot konstatējis, ka medicīnas darbinieku nostrādātais pagarinātais darba laiks nav samērīgs ar saņemto atalgojumu. Pieteikuma iesniedzējs esot aicinājis Saeimu veikt grozījumus Ārstniecības likumā, lai novērstu atšķirīgu attieksmi pret ārstniecības personām un nodrošinātu tām atbilstošu samaksu par darbu pagarināta normālā darba laika apstākļos. Saeima pieteikuma iesniedzēja norādītos trūkumus nav novērsusi.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka ārstniecības personu veiktais pagarinātais normālais darba laiks pēc būtības ir uzskatāms par virsstundu darbu. Atbilstoši apstrīdētajai normai ārstniecības personu virsstundu darbs tiek apmaksāts pēc pamatlikmes, kas esot pretēji kārtībai, kāda ir noteikta Darba likumā, kā arī Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā. Tādējādi apstrīdētā norma ierobežojot Satversmes 107. pantā noteiktās personas tiesības saņemt atbilstošu atlīdzību par virsstundu darbu.

Pēc pieteikuma iesniedzēja ieskats, ārstniecības personas, kas nodarbinātas pagarinātā normālā darba laika apstākļos, atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos ar nodarbinātajiem, kas veic virsstundu darbu saskaņā ar Darba likumu. Apstrīdētā norma paredzot atšķirīgu attieksmi pret ārstniecības personām un neatbilstot samērīguma principam, jo ārstniecības personu atlīdzība par virsstundu darbu nav līdzvērtīga Darba likumā, kā arī Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam atlīdzības apmēram. Tādējādi apstrīdētā norma pārkāpjot arī Satversmes 91. panta pirmajā teikumā nostiprināto vienlīdzības principu.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2017. gada 10. jūlijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2017. gada 10. oktobris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze
Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv
67830737, 26200580